

B.A. Semester-5 Examination
Core-305 EA - Political Science
(Panchayati Raj in India)

Time : 2-30 Hours]

March-2024

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
 (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ બળવંતરાય મહેતા સમિતિએ આપેલા સુઝાવોની ચર્ચા કરો. ૧૪
 અથવા
- ૧ અશોક મહેતા સમિતિનો અહેવાલની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- ૨ ગ્રામ પંચાયતની રચના અને કાર્યો સમજાવો. ૧૪
 અથવા
- ૨ જિલ્લા પંચાયતની આવકના સાધનો કયા કયા છે? ૧૪
- ૩ પંચાયતમાં રાજકીય પક્ષોની શું ભૂમિકા છે? ૧૪
 અથવા
- ૩ કેન્દ્ર, રાજ્ય અને પંચાયત વચ્ચેના સંબંધોની ટીકાત્મક સમજ આપો. ૧૪
- ૪ “પંચાયતી રાજ વિશે ગાંધીજીના વિચારો” - વિશે નોંધ લખો. ૧૪
 અથવા
- ૪ પંચાયતી રાજની મુખ્ય સમસ્યાઓ કઈ છે? ૧૪
- ૫ સાચો વિકલ્પ આપો (ગમે તે સાત) : ૧૪
- (૧) બળવંતરાય મહેતા સમિતિ ક્યારે રચાઈ હતી. (૧૯૪૭, ૧૯૫૮, ૧૯૬૨)
 (૨) અશોક મહેતાનો સુઝાવ હતો. (એક સ્તરીય, બે સ્તરીય, ત્રણ સ્તરીય)
 (૩) પંચાયતને બંધારણીય દરજ્જો ક્યારે મળ્યો (૧૯૮૦, ૧૯૮૨, ૧૯૮૪)
 (૪) ગ્રામસભાની આવકનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે. (કર, લોન, બંને)
 (૫) પંચાયતના મુખી છે (સરપંચ, મુખ્યમંત્રી, પ્રધાનમંત્રી)
 (૬) કોણ માનતું હતું કે પંચાયતમાં પક્ષોની દખલગીરી ન હોવી જોઈએ.
 (જયપ્રકાશ નારાયણ, નહેરુ, સરદાર પટેલ)
 (૭) પંચાયતને અનુદાન કોણ આપે છે. (કેન્દ્ર, જિલ્લા, કલેક્ટર)
 (૮) સ્ત્રીઓને પંચાયતમાં કેટલું આરક્ષણ છે. (૩૦%, ૩૩%, ૪૦%)
 (૯) ગાંધીજી માનતા હતા (સ્વનિર્ભર ગામડાઓ, ૩ R's, બંને)
 (૧૦) પંચાયતની મુખ્ય સમસ્યાઓ છે. (વધારે નાણા, વધારે સાધનો, ભ્રષ્ટાચાર)

ENGLISH VERSION

- 1 Discuss the suggestions given by Balwant Ray Mehta Committee. 14
- OR**
- 1 Analyse Ashok Mehta Committee report. 14
- 2 Explain the composition and function of Village Panchayat. 14
- OR**
- 2 What are the sources of Income of District Panchayat? 14
- 3 What is the role of Political parties in Panchayats. 14
- OR**
- 3 Critically explain the relation between Centre, State and Panchayat. 14
- 4 Write a note on “Gandhi’s views on Panchayati Raj”. 14
- OR**
- 4 What are the Major problems of Panchayati Raj. 14
- 5 Choose the correct option (any seven) : 14
- (1) Balwant Ray Mehta was formed in. (1947, 1958, 1962)
- (2) Ashok Mehta suggested (One Tier, Two Tier, Three Tier) structure.
- (3) The constitutional Status was given to Panchayati Raj in. (1990, 1992, 1994)
- (4) The main Source of Income of Village Panchayat is. (Taxes, Loans, Both)
- (5) The head of the Panchayat is (Sarpanch, C.M., P.M.)
- (6) Who believed that party should not interfere in Panchayati Raj.
(Jay Prakash Narayan, Nehru, Sardar Patel)
- (7) Who gives Grant to the Panchayat. (Centre, District, Collector)
- (8) The seats allotted to Women in Panchayat are (30%, 33%, 40%)
- (9) Gandhi believed in (Self sufficient Village, 3 R’s, Both)
- (10) Major problem of Panchayat is.
(enough Money, enough Resources, Corruption).
-